

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Valsts civilās aizsardzības plāns

VUGD Civilās aizsardzības pārvalde
tālr. 67075922, e-pasts: cap@vugd.gov.lv

Normatīvie akti un prasības

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **Nacionālās drošības likums** - Valsts civilās aizsardzības plānu (VCAP) izstrādā Iekšlietu ministrija (IEM) sadarbībā ar pārējām ministrijām un to apstiprina Ministru kabinets (MK)
- **Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums** - Civilās aizsardzības sistēma ir nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļa, kuru veido valsts un pašvaldību institūcijas, juridiskās un fiziskās personas, kam ir likumā noteiktas tiesības, uzdevumi un atbildība civilās aizsardzības jomā
- **Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums:**
 - VUGD sadarbībā ar citām institūcijām izstrādā VCAP;
 - IEM izvērtē VCAP izpildi, katru gadu līdz 1.maijam iesniedz MK informatīvo ziņojumu un ja nepieciešams, VCAP grozījumu projektu

Valsts civilās aizsardzības plāns – struktūra

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **MK noteikumu Nr.658** «Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju»
- Iespējamo **risku (apdraudējumu) saraksts**;
- Kopsavilkums par **risku novērtēšanu**;
- Katram riskam (apdraudējumam) - preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas **pasākumi**;
- Reaģēšanas un seku likvidēšanas **darbu vadītāji**;
- Valsts **agrīnās brīdināšanas sistēma** un citas sistēmas, **to aktivizēšana**;
- Iesaistāmo institūciju **apziņošanas kārtība**;
- Informācijas **apmaiņas platformas**, katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā;
- **Križu komunikācijas kārtība**;
- Latvijas **valstspiederīgo evakuācija no** katastrofas skartās **ārvalsts**;
- **Resursi** starptautiskās (humānās) palīdzības sniegšanai;
- CA sistēmas darbība **militāra iebrukuma vai kara gadījumā**;
- Kontrolēta **masveida iedzīvotāju evakuācija un pārvietošana** militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā
- Plānoto CA **mācību apraksts un grafiks**.

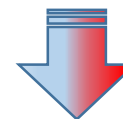
Iespējamo risku saraksts kopsavilkums par risku novērtēšanu

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Nr. riska matricā	Riski (apdraudējumi)	Katastrofas pārvaldīšanas institūcija
Dabas katastrofas (ģeofiziskās)		
1.	Zemestrīces	Iekšlietu ministrija
2.	Zemes nogruvumi	Iekšlietu ministrija
Dabas katastrofas (hidroloģiskās)		
3.	Pali un plūdi	VARAM
4.	Vējuzplūdi	VARAM
Dabas katastrofas (meteoroloģiskās)		
5.	Lietusgāzes un krusa	VARAM
6.	Vētras	VARAM
7.	Viesuļi	VARAM
Dabas katastrofas (klimatoloģiskās)		
8.	Stiprs sals	VARAM
9.	Karstums	VARAM
10.	Apledojums	VARAM
11.	Sausums	Zemkopības ministrija
12.	Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	Zemkopības ministrija
Dabas katastrofas (bioloģiskās)		
13.	Epidēmijas - gripas pandēmija	Veselības ministrija
14.	Epizootijas	Zemkopības ministrija
15.	Epifitotijas	Zemkopības ministrija
Tehnogēnās (antropogēnās) katastrofas		
16.	Kīmisko vielu noplūde	VARAM
17.	Maģistrālā naftas produkta cauruļvada avārija	Satiksmes ministrija
18.	Dabaszāģes noplūde no gāzes pārvades (maģistrālā) cauruļvada	Ekonomikas ministrija
19.	Radioaktīvo vielu avārija objektā	VARAM
20.	Bioloģisko vielu negadījumi	Veselības ministrija
21.	Ugunsgrēki ēkās un būvēs	Iekšlietu ministrija
22.	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – ostas inženierbūve	Satiksmes ministrija
23.	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi – Daugavas HES	Ekonomikas ministrija
24.	Šadales elektrotīklu bojājumi	Ekonomikas ministrija
25.	Ēku un būvju sabrukums	Iekšlietu ministrija
Transporta avārijas		
26.	Bīstamo vielu noplūde no kuģiem	Aizsardzības ministrija
27.	Kuģa uzskriešanas uz sēkļa	Aizsardzības ministrija
28.	Kuģu sadursme	Aizsardzības ministrija
29.	Pasažieru kuģu negadījums	Aizsardzības ministrija
30.	Autotransporta avārija	Satiksmes ministrija
31.	Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi (ārpus lidostas)	Iekšlietu ministrija Aizsardzības ministrija
32.	Dzelzceļa transporta avārija	Satiksmes ministrija
Cilvēku izraisītās katastrofas		
33.	Sabiedriskās nekārtības	Iekšlietu ministrija
34.	Terora akti	Iekšlietu ministrija
35.	Iekšējie nemieri	Iekšlietu ministrija

Vienotu risku novērtēšanas metodoloģiju izstrādāja VUGD

Pamatojoties uz katastrofas pārvaldīšanas subjektu (ministriju) sniegto informāciju

Varbūtības / ticamības līmenis ↓	Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
Ļoti austi		Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	Epizootijas		
Augsts			Stiprs sals Karstums Apledojums	Epidēmijas	
Vidējs		Pali un plūdi Autotransporta avārija Dzelzceļa transporta avārija	Lietusgāzes (krusa) Viesuļi Sausums	Vējuzplūdi Vētras Ugunsgrēki ēkās un būvēs	
Zems		Epifitotijas	Ēku un būvju sabrukums Dabaszāģes noplūde no maģistrālā cauruļvada Kīmisko vielu noplūdes	Šadales elektrotīklu bojājumi	Hidrotehnisko būvju pārrāvumi - Daugavas HES Bīstamo vielu noplūde no kuģiem
Ļoti zems	Zemes nogruvumi Zemestrīces Sabiedriskās nekārtības	Terora akti Iekšējie nemieri Radiācijas avārija	Maģistrālā naftas produkta cauruļvada avārija Ostas inženierbūves (dambja) pārrāvumi Kuģa uzskriešana uz sēkļa Kuģu sadursme	Bioloģisko vielu negadījums ar gaisa kuģi	
Apdraudējuma iespējama sekū līmenis →	Maznozīmīgas sekas	Nozīmīgas sekas	Vidējas sekas	Smagas sekas	Katastrofālas sekas

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

katram riskam (apdraudējumam) - piemērs

VĒTRAS, VIESUĻI

Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
Preventīvie un gatavības pasākumi						
6	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti	
7	Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas pilnveidošana (bīstamības modelēšana, prognozēšana, agrīnās brīdināšanas sistēmas, riska novērtēšana u.c.), uzturēšanu un pārbaude	2020.-2027.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD IEM IC Komersanti	LVĢMC VUGD IEM IC Komersanti	
8	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC VUGD Pašvaldības	LVĢMC VUGD Pašvaldības	LVĢMC VUGD Pašvaldības	
9	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD IEM IC LVĢMC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti	VUGD IEM IC LVĢMC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti	

Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Nr. p.k.	Apdraudējums vai veicamā pasākuma nosaukums	Institūcija, kuras amatpersona ir reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs
1.	Ugunsgrēku dzēšana, izņemot mežus un purvus	VUGD
2.	Ugunsgrēku dzēšana mežos un purvos	Valsts meža dienests
3.	Glābšanas darbi, izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	VUGD
4.	Glābšanas darbi jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	NBS Krasta apsardzes dienests
5.	Pretplūdu pasākumi	Pašvaldība
6.	Evakuācijas pasākumi	Pašvaldība
7.	Epizootija	Pārtikas un veterinārais dienests
8.	Epidēmija	Slimību profilakses un kontroles centrs
9.	Epifitotija	Valsts augu aizsardzības dienests
10.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūde izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	VUGD
11.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūde jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	NBS Krasta apsardzes dienests
12.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu piesārņojums jūras krastā	VUGD
13.	Radiācijas avārija, negadījums (incidents) un kodolavārija	Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs
14.	Elektrotīklu bojājumi	AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls"
15.	Avārijas gāzes apgādes sistēmās	AS "Latvijas gāze"
16.	Zemestrīce	VUGD
17.	Terora akts	Valsts drošības dienests
18.	Sabiedriskās nekārtības	Valsts policija
19.	Iekšējie nemieri	Valsts policija
20.	Avārijas siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmās	Pašvaldība
21.	Dzelzceļa transporta vai dzelzceļa infrastruktūras avārijas	VAS "Latvijas dzelzceļš"
22.	Autotransporta vai autoceļu infrastruktūras avārija	VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" uz valsts autoceļiem Pašvaldība uz pašvaldības autoceļiem
23.	Aviācijas transporta avārija	Valsts robezsardze
24.	Transporta avārija iekšējos ūdeņos līdz jūras krasta līnijai	VUGD
25.	Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanās gadījumā	Valsts policija
26.	Avārija maģistrālo gāzes vadu infrastruktūrā	AS "Conexus Baltic Grid"
27.	Avārija hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju, hidrotehnisko būvju, ostu un jūras hidrotehnisko inženierbūvju vai polderu infrastruktūrā	Hidrotehnisko būvju valdītājs
28.	Zemes nogrūvums	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
29.	Avārija maģistrālo naftas un naftas produktu cauruļvadu infrastruktūrā	SIA "LatRosTrans"

- **Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāju** atbildība un kompetence **noteikta esošajos normatīvajos aktos (likumi, MK noteikumi)**

Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs

- **MK noteikumu Nr.131** «Noteikumi par juridiskās vai fiziskās personas resursu iesaistišanu reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos vai ugunsgrēka dzēšanā, vai glābšanas darbos, kā arī tai radušos izdevumu un zaudējumu kompensācijas aprēķināšanas kārtību»

- **Piemērs:** pēc gāzes sprādziena daudzdzīvokļu ēkā, ēkas iedzīvotāji tiek evakuēti un pašvaldība nodrošina pagaidu izmitināšanu. Pašvaldības dzīvojamais fonds ir nepietiekošs, lai visus izmitinātu, un tā vēršas pie fiziskām un juridiskām personām (viesnīcas, viesu nami, kopmītnes, īres nami u.c.), un vienojoties, izmanto MK noteikumu Nr.131 noteikto kārtību

Valsts agrīnās brīdināšanas sistēma un citas sistēmas, to aktivizēšana

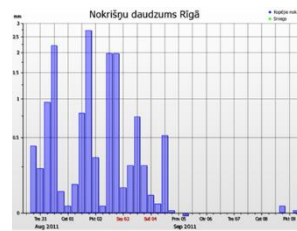
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Republikas pilsētās, novadu pilsētās un novadu pagastos izvietotās **trauksmes sirēnas** + elektroniskie **plašsaziņas līdzekļi** (radio, televīzija)

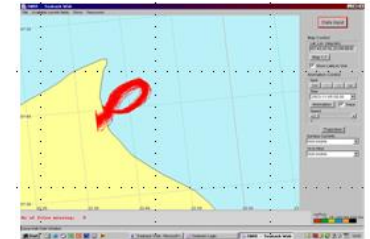
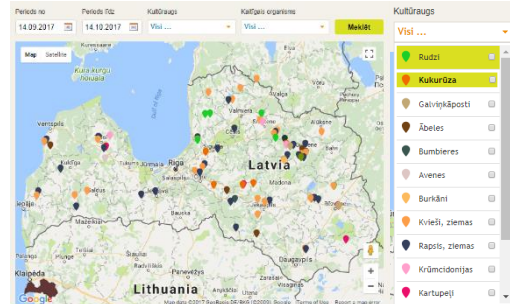
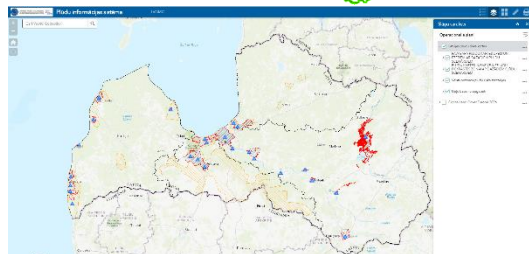

- Citas agrīnās brīdināšanas sistēmas un **inženiertehniski risinājumi** – hidrometeoroloģiskais monitorings, seismogēno aktivitāšu monitorings, plūdu risku informācijas sistēma, virszemes, pazemes ūdens monitorings, gaisa kvalitātes monitorings, gamma starojuma monitorings, meža ugunsnovērošanas torņu tīkls, kultūraugu novērojumi kaitīgo organismu monitorings u.c.

12. 10. 2017. vakarā jūras piekrastē dienvidrietumu, rietumu vējās pastiprināsies brāzmas līdz 20-22 m/s. 13. 10. 2017. no rīta vējās iegriezīsies no

NV-Idzīva
 Darbības sākums: 14.11.1963.
 Ēdāmība: Lietus
 Dienas: Lietus
 Koordinātas: Platums 55°29'17"Z
 Garums 23°01'06"ĒA
 Sietas virsma attiecībā pret jūras līmeni: 5,0 m L.S.L. +0,00 5,0 m 17 m S.A.S.
 Atļaušana no upes atvērta: 0 km
Hidrobioloģiskie nosaukumi:
 Aukstūdens: Mūžsals
 Cūnu barības: Cūnu atkritumu atkritumi
 Cūnu temperatūra: Lietus barības
 Barības barības no Lietus
Populācija:
 • Nav bijis otru izņemto bioloģiskajiem resursiem, otru apskatīt un bioloģiskajiem resursiem

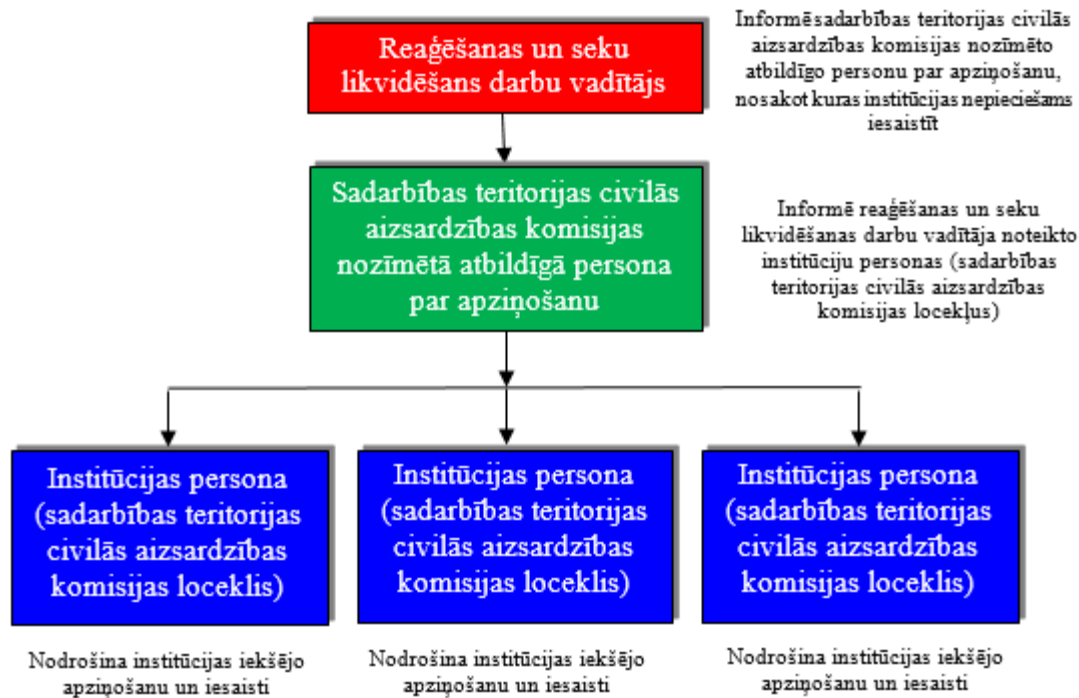

Iesaistāmo institūciju apziņošanas kārtība

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Īsteno katastrofu vai to draudu gadījumos **atbilstoši izstrādātajai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas apziņošanas kārtībai**, kas ir noteikta komisijas nolikumā

Informācijas apmaiņas platformas un nolīgumi katastrofas vai to draudu gadījumā

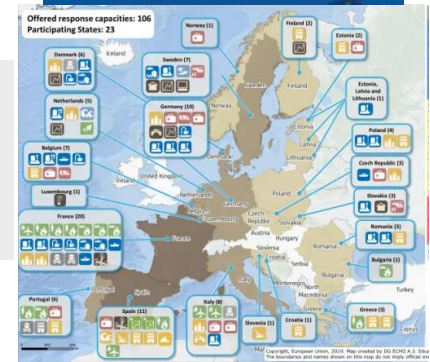
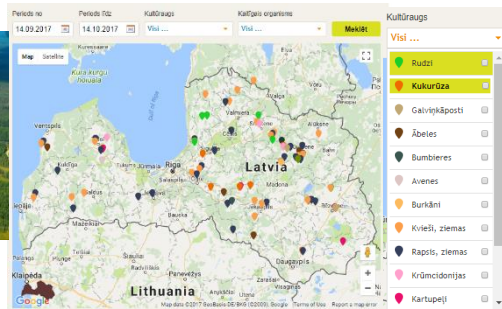

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **Divpusējie un daudzpusējie sadarbības nolīgumi** par sadarbību katastrofas novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā (*pieredze – meža ugunsgrēki, Daugavas pārrobežu piesārņojums u.c.*)

- **Sistēmas un platformas nacionālā un starptautiskā līmenī**

- **Ķīmisko vielu** un maisījumu datubāze;
- **Augu aizsardzības** līdzekļi kaitīgo organismu ierobežošanas datu bāze;
- Informācijas apmaiņa sistēma **radiācijas un kodolincidentu** gadījumā;
- Globālā **katastrofas brīdināšanas un koordinēšanas** sistēma;
- **Copernicus** ārkārtējo situāciju pārvaldīšanas pakalpojums (Copernicus EMS);
- **ES un NATO** ārkārtējo situāciju reaģēšanas un koordinēšanas centri u.c.

Krīžu komunikācija

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **Vadlīnijas** vienotai un savlaicīgai iesaistīto institūciju **komunikācijas nodrošināšanai ar sabiedrību un efektīvai savstarpējās informācijas apmaiņai** dabas un cilvēku izraisītās katastrofas vai tās draudu laikā
- Vienota institūciju **izpratne par krīzes komunikācijas kārtību** ir būtiska nozīme katastrofas pārvaldīšanā, lai nezaudētu laiku un **savlaicīgi informētu** sabiedrību par norisi un situācijas attīstību

LV valstspiederīgo evakuācija no katastrofas skartās ārvalsts

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **Konsulārā sadarbība īstenošana** ārpus LV teritorijas un Latvijas aizsardzībā esošu personu evakuācija

Latvijas valstspiederīgo apzināšana krīzes situācijā ārvalstī

Visātrāk tiek apzināti tie, kuri savu ceļojuma maršrutu ir reģistrējuši Konsulārajā reģistrā portālā Latvija.lv.

Tiek apkopotas ziņas par Latvijas tūrisma operatoru organizētajām grupām uz konkrēto galamērķi.

Dati no ledzīvotāju reģistra.

Radnieku un draugu sniegtā informācija.

SMS apzināšanas mehānisms

Īsziņa visiem Latvijas mobilo sakaru operatoru klientiem, kuri atrodas krīzes skartajā valstī par ieteicamo rīcību (tuvākās palīdzības saņemšanas iespējas, ziņas par drošu pulcēšanās vietu, evakuāciju u.tml.)

Resursi un spējas starptautiskās un humānās palīdzības sniegšanai

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Valsts materiālo rezervju (VMR) resursi
- ES un NATO sistēmā apmācīti starpinstitūciju eksperti katastrofu novērtēšanas un palīdzības koordinēšanas jomā
- Starpvalstu izveidotās spējas (resursi un eksperti) – **BaltFloodCombat, LV-LT TAST**
- Citi tehniskie resursi

Savienības civilās aizsardzības mehānisms (UCPM)	Eksperti	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	37
		Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMPD)	9
		Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienests (MRCC)	4
		Valsts vides dienests (VVD)	4
		Valsts Apgdeguma centrs	1
	Citas institūcijas	3	
Moduļi	Apvienotais Igaunijas-Latvijas-Lietuvas augstas veiktspējas sūkņēšanas modulis (BaltFloodCombat)		
	Latvijas-Lietuvas tehniskā atbalsta vienība (LL TAST)		
Apvienoto Nāciju Organizācijas Katastrofu novērtēšanas un koordinācijas sistēma (UNDAC)	Eksperti	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	1
Citas nozares eksperti	hidrobūvju eksperts	AS "Latvenergo"	2
Citas nozares eksperti	tehniskais eksperts jūras piesārņojuma un kuģu negadījumu seku likvidācijas jomā	NBS KAD MRCC	3

CA sistēmas darbība militāra iebrukuma vai kara gadījumā

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Masveida iedzīvotāju evakuācija / pārvietošana militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā

- CA sistēmas darbība **militāra iebrukuma vai kara gadījumā**
- **NATO 7 pamatprasību īstenošana**
- **Ministru kabineta uzdevums** – plāns masveida iedzīvotāju evakuācija / pārvietošana militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā

➤ **Medical treatment institutions:**

Coordination - State Operational Medical Commission

Transportation – SEMS.

➤ **Prisons:**

Coordination – Prisons administration

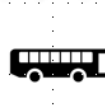
Transportation – PA and State police

➤ **Social care centers:**

Coordination – local government and Ministry of Welfare

Transportation – local government

➤ **Temporary sheltering and Assembly points:**

Coordination – local government

Transportation – local government

**Civilās aizsardzības
operatīvais vadības centrs**

CA mācību apraksts un grafiks

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Plānoto CA mācību apraksts un grafiks.

Mācības – katru gadu **VUGD** sadarbībā ar **paaugstinātas bīstamības objektiem** rīko mācības, lai pārbaudītu objekta CA plāna un ārpusobjekta CA plāna darbību

Plānotie preventīvie un gatavības pasākumi

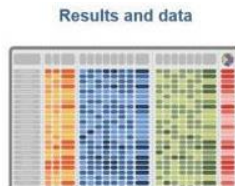
Piemēri - **izpētes projekti**

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Eiropas Komisijas granta finansējums, ieviešot dalībvalstu katastrofu risku pārvaldīšanas pasākumus (TRACK 1)

Pētījums par **dabas katastrofu izraisīto zaudējumu un bojājumu datubāzes (sistēmas) izveidi**

Pētījums par **agrīnās brīdināšanas sistēmu risinājumiem, kuri balstīti uz telekomunikācijas tehnoloģiju iespējām**

Plānotās aktivitātes un rezultāti:

- Notiek sagatavošanās pasākumi **iepirkuma veikšanai** (ārpakalpojums pētījuma veikšanai)
- **Izpētes procesā tiks iesaistīta plaša ekspertīze** (ministrijas, IEM Informācijas centrs, mobilo sakaru operatori, esošo datu bāžu lietotāji, IT eksperti u.c.)
- **Darba seminārs**, lai analizētu citās valstīs ieviestos tehnoloģiskos risinājumus (tehnoloģiju ieviesējs un lietotājs), ar mērķi veikt:
 - Analīzi un prasību izpēti par **LV un ES normatīvajiem aktiem**;
 - Esošās sistēmu un tehnoloģisko risinājumu priekšrocības un trūkumus;
 - **LV mobilo sakaru operatoru iespējas** ieviest jaunākās tehnoloģiskās iespējas agrīnās brīdināšanas jomā; un **valsts institūciju datu bāžu (sistēmu) integrēšanas** iespējas, datu ieguvei un apstrādei
 - Iespējamie **finanšu avoti** sistēmu un risinājumu ieviešanai, tehniskās specifikācijas

Sagaidāmais rezultāts – labākie tehnoloģiskie risinājumi Latvijai un finanšu avoti to īstenošanai

Plānotie preventīvie un gatavības pasākumi

Piemēri – valsts/reģionāla līmeņa CA mācību plānošana

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- 2020.gadā – Plānošanas etaps, lai sagatavotos valsts/reģionāla līmeņa CA mācībām (scenāriju izstrāde, iesaistīto institūciju mērķu un uzdevumu noteikšana, plānošanas dokumentu pārbaude u.c.)
- **Scenārijs** – dažāda veida apdraudējumi, kas saistīti ar ķīmisko, bioloģisko, radiācijas, koddoldrošības un sprādziena negadījumiem
- **Mācības – 2021.gadā**

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Paldies par uzmanību!

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Civilās aizsardzības pārvalde
(tālr.:67075922, e-pasts: cap@vugd.gov.lv)

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

1. Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldības likums - katastrofu pārvaldīšanu koordinē ministrijas un pašvaldības - kurām atbilstoši noteiktajām katastrofām ir jānodrošina civilās aizsardzības uzdevumu izpilde. Likumā nav noteikts likumīgais pamats nepieciešamo resursu piesaistīšanai praksē pārvērš civilās aizsardzības plānus no materiālās politikas dokumentiem par demonstratīvo politiku, kas praksē nebūs īstenojama, jo nav skaidrs, kādā veidā reagēšanas subjekti mobilizē juridiskai personai nepiederošus (valsts un pašvaldību uzņēmumiem un citām trešajām personām piederošos) materiālos un finanšu resursus un cilvēkresursus

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

2. Likums nosaka, ka pašvaldībām ir jāizstrādā un jāapstiprina civilās aizsardzības plāns. Savukārt, ministrijām, atsevišķi civilās aizsardzības plāni netiek prasīti, bet katras ministrijas pakļautībā esošiem dienestiem, institūcijām jau ir rīcības plāni katastrofu vai ārkārtas situāciju gadījumiem valstī, savas kompetences ietvaros.

Uzsveram, ka būtu loģiski, ja minētie rīcības plāni tiktu iekļauti valsts civilās aizsardzības plānā, attiecīgi konkrētas katastrofas pārvaldīšanai, tad valsts civilās aizsardzības plāns būtu ar saturu, ar izpratni par konkrētu rīcību, nosakot vadības hierarhiju, radot argumentētu pamatojumu materiāltehniskā nodrošinājumam, piesaisti, jebkurai rīcībai un reaģēšanas veidam ar iespēju paredzēt spēju operatīvi reaģēt uz notikumu.

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

3. Izskatīšanai piedāvātais Valsts civilās aizsardzības plāns ar 35. pielikumiem nav uzskatāms par plānu, bet gan par numurētu rīcības aprakstu iespējamai rīcībai katastrofu gadījumos, kuru faktiski ārkārtas situācijās nebūs iespējams un nepieciešamība izmantot konkrētības un sarežģītas teksta struktūras dēļ.

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

4. Projekta 1.pielikumā “Iespējamo risku saraksts”, nepieciešams aizvietot vārdu “risks” pret vārdu “apdraudējums”, jo katrs identificētais apdraudējums satur vairākus riska scenārijus, tādējādi, ja veido risku sarakstu, tad nepieciešams sīkāk sadalīt apdraudējumus nosakot, katra apdraudējuma iespējamo scenāriju skaitu, tad veidojams iespējamo risku saraksts, kas būs stipri apjomīgāks.

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

5. Projekta 2.-26.pielikums nesatur riska kopsavilkumu, bet tiek sniegts bīstamības raksturojums (sekas), kas ir tikai viena no riska termina sastāvdaļām. Tādēļ nepieciešams šajos pielikumos pārstrādāt “Riska kopsavilkumu” sadaļu. Riska kopsavilkumam jābūt atspoguļotiem reāliem riska novērtējuma rezultātā iegūtiem datiem, pašreiz projektā, riska novērtējums ir tikai formāls un neatspoguļo reālo situāciju valstī, notiekot konkrētam apdraudējumam, kā rezultātā preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi nav izstrādāti atbilstoša līmenī, pamatojoties uz riska novērtējumu.

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

6. Projekta 3.sadaļā kļūdaini ir norādīts, ka ir atspoguļoti “riska scenāriji”, konstatēts, ka norādīti “riska līmeņi”, izmantojot riska matricas pieeju, kā arī tas attiecas uz 2.-26.pielikumu, kur attēlotas riska kartes. Konstatējams, ka projektā ir pieļauta kļūda, jo riska kartei jāsaturs katra apdraudējuma scenārijus un apdraudējuma iestāšanās varbūtību, kas var stipri atšķirties, tādējādi vienā kartē nav iespējams atspoguļot visu iespējamo scenāriju riska līmeni, vienā reģionā atšķirības var sastādīt vairākas reizes, kā arī konstatēts, ka, novērtējot apdraudējumus, netika ņemts vērā “Domino efekts”, kas var pasliktināt katru apdraudējuma sekas.

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

7. VCAP 3.pielikumā “ZEMES NOGRUVUMS. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi” norādīts, ka pašvaldībām jāpieņem saistošie noteikumi par zemes izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu (izpildes termiņš 2020.-2027.).

Savukārt 4.pielikumā “PALI, PLŪDI UN VĒJUZPLŪDI.”, “Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi” norādīts, ka pašvaldībām jāpieņem saistošie noteikumi par plūdu apdraudēto teritoriju zemes izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu (izpildes termiņš 2020.-2027.). Lūdzam norādīt uz kādas normatīvo aktu bāzes izdodami šie saistošie noteikumi, uzskatām, ka šinī gadījumā nepieciešams izstrādāt vadlīnijas šiem saistošajiem noteikumiem, precizējot tajos iekļaujamo informāciju.

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

7. Valsts civilās aizsardzības plāna 3.pielikumā “ZEMES NOGRUVUMS. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi” norādīts, ka pašvaldībām jāpieņem saistošie noteikumi par zemes izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu (izpildes termiņš 2020.-2027.).

Savukārt 4.pielikumā “PALI, PLŪDI UN VĒJUZPLŪDI.”, “Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi” norādīts, ka pašvaldībām jāpieņem saistošie noteikumi par plūdu apdraudēto teritoriju zemes izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu (izpildes termiņš 2020.-2027.). Lūdzam norādīt uz kādas normatīvo aktu bāzes izdodami šie saistošie noteikumi, uzskatām, ka šinī gadījumā nepieciešams izstrādāt vadlīnijas šiem saistošajiem noteikumiem, precizējot tajos iekļaujamo informāciju.

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

8. Gandrīz katrā VCAP pielikumā ir sadaļa par Valsts materiālo rezervju pilnveidošanu, uzglabāšanu, uzturēšanu un atjaunošanu. Nav skaidrs mehānisms, kādā veidā atbildīgās ministrijas atbilstoši budžetu un finanšu vadību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem sagatavos un iesniegs attiecīgu starpnozaru prioritārā pasākuma pieteikumu valsts materiālo rezervju veidošanai un pārvaldīšanai nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu piešķiršanai.

VCAP projekts nesniedz atbildi, vai arī valsts iekšējo katastrofu gadījumos ir pieejams valsts materiālo rezervju nodrošinājums, kāds ir minēts tabulā “Valsts materiālo rezervju resursi starptautiskās un humānās palīdzības sniegšanai”

Diskusiju jautājumi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

9. Sakarā ar to, Saeimā notiek likumprojekta Administratīvi teritoriālo un apdzīvoto vietu likums sagatavošana 2. lasījumam, kas konceptuāli atbalsta pašvaldību apvienošanu nevis sadarbību, gandrīz nevienas pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns neatbilst piedāvātajām jaunajām administratīvajām teritorijām, jo pašvaldību civilās aizsardzības komisijas tika izveidotas uz pavisam citiem principiem- sadarbības principiem, Nepieciešams zināms pārejas laiks, līdz šie plāni atbildīs jaunajām pašvaldību teritoriālajam iedalījumam, ierosinām noteikt pārejas periodu esošo pašvaldību civilās aizsardzības plānu darbībai.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Paldies par uzmanību!

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Civilās aizsardzības pārvalde
(tālr.:67075922, e-pasts: cap@vugd.gov.lv)